

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z języka polskiego, klasa 8
Rok szkolny 2025/2026

1) Ocenie podlegają:

- sprawdziany
- formy wypowiedzi pisemnej
- kartkówki
- odpowiedź ustna, recytacja, prezentacja ustna
- praca indywidualna i w grupie na lekcji
- karty pracy
- notatka w zeszycie
- zeszyt ćwiczeń

2) Uczeń nieobecny zobowiązany jest do uzupełnienia notatek, ćwiczeń wykonanych na lekcji:

- na następną lekcję - w przypadku nieobecności do 1-3 dni
- w ciągu tygodnia od powrotu do szkoły - w przypadku dłuższej nieobecności

3) Uczeń może poprawić każdą ocenę tylko raz w terminie i formie ustalonej przez nauczyciela do 2 tygodni od otrzymania oceny. Nie ma możliwości poprawiania ocen bieżących w dowolnym terminie tuż przed wystawieniem ocen przewidywanych.

System oceniania testów i kartkówek:

0-29%	Ocena niedostateczna
30-49%	Ocena dopuszczająca
50-74%	Ocena dostateczna
75-89%	Ocena dobra

90-97%	Ocena bardzo dobra
98-100%	Ocena celująca

Zagadnienia	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
Kształcenie literacko-kulturowe					
Treść utworu, fragmentów tekstu	• Omawia treść przeczytanych utworów i fragmentów tekstów	• Streszcza fragmenty i wskazuje wątki główne	• Porównuje ujęcie tematu w dwóch tekstach	• Analizuje i interpretuje treść w szerokich kontekstach	• Formułuje oryginalne interpretacje poparte przykładami
Rodzaj narracji / liryki, sytuacja liryczna	• Określa rodzaj narracji; wskazuje sytuację liryczną w wierszu	• Uzasadnia wybór przykładami z tekstu	• Porównuje różne narracje/sytuacje liryczne w tekstach	• Omawia wpływ narracji/sytuacji lirycznej na wymowę utworu	• Interpretuje złożone zabiegi narracyjne i liryczne
Środki stylistyczne i językowe	• Rozpoznaje podstawowe środki stylistyczne	• Wskazuje środki i wyjaśnia ich funkcję w tekście	• Porównuje funkcje środków w różnych fragmentach	• Analizuje złożone układy środków i ich wpływ na sens	• Formułuje wnioski o roli środków w kreacji świata przedstawionego
Bohaterowie – identyfikacja i cechy	• Wymienia głównych bohaterów lektur obowiązkowych	• Charakteryzuje bohaterów (cechy, zachowanie)	• Porównuje postawy i motywacje bohaterów	• Analizuje przemianę bohatera i jej przyczyny	• Interpretuje postawy w kontekście etycznym/filozoficznym
Czas i miejsce akcji / świat przedstawiony	• Określa czas i miejsce akcji	• Opisuje elementy świata przedstawionego	• Porównuje światy przedstawione w różnych tekstach	• Analizuje rolę przestrzeni/czasu dla przesłania	• Interpretuje symbolikę przestrzeni i czasu
Toposy, symbole, motywy	• Rozpoznaje proste toposy i motywy (np. ojczyzna–matka)	• Wyjaśnia znaczenie motywów na przykładach	• Porównuje realizacje motywów w tekstach i obrazach	• Analizuje złożone symbole (np. latarnia, cierpienie)	• Łączy motywy z tradycją i współczesnością, formułuje wnioski

Konteksty kulturowe i historyczne	• Wskazuje podstawowe konteksty (historyczne, biograficzne)	• Omawia wybrane konteksty powiązane z treścią	• Porównuje ujęcia tego samego wydarzenia/idei w tekstach	• Interpretuje utwór w wielorakich kontekstach	• Wskazuje aktualność przesłania w kontekście współczesnym
Analiza dzieł sztuki (obraz, rysunek, fotografia)	• Opisuje dzieło (kompozycja, barwy, elementy)	• Ocenia fotografię/obraz wg podanych kryteriów	• Porównuje dwa dzieła pod kątem środków wyrazu	• Analizuje funkcję światłocienia/kolorystyki/kompozycji	• Interpretuje znaczenia symboliczne i kulturowe dzieła
Lektury	• Wymienia tytuły i autorów, opisuje podstawowe elementy świata przedstawionego, wskazuje środki stylistyczne, określa rodzaj narracji, wskazuje cechy i realia miejsca akcji, określa ramy czasowe,	• Przytacza problematykę lektur, wskazuje wydarzenia historyczne i fikcyjne, określa funkcję nagromadzenia środków stylistycznych, charakteryzuje bohatera/jego przemianę, opisuje, charakteryzuje bohatera zbiorowego, relacjonuje wybrane wydarzenia z akcji utworu	• Wskazuje motywy i tematy podejmowane w lekturach, omawia kształt artystyczny dzieła (cechy epopei, noweli, powieści, funkcje przyrody, elementy świata przedstawionego itp.), porównuje bohaterów, przedstawia ich wartości i dylematy	• Analizuje wybrane sceny w odniesieniu do wartości, analizuje funkcję tradycji i symboli w epopei, formułuje przesłanie utworu, interpretuje symbolikę dzieła, omawia wątki główne i poboczne, analizuje proces dojrzewania/przemiany bohaterów, odnosi utwór do kontekstów historycznych, porównuje utwór literacki z filmem/przedstawieniem	• Tworzy pogłębione syntezy i porównania między lekturami, interpretuje aktualność przesłania utworu, łączy utwór z innymi tekstami, ocenia aktualność przesłania powieści
Kształcenie językowe					
Środki językowe	• Wyjaśnia pojęcia np. synonim, antonim, homonim, wieloznaczność, zapożyczenie, neologizm	• Wskazuje przykłady w tekstach i wyjaśnia ich funkcję	• Porównuje użycia w różnych kontekstach	• Analizuje wpływ środków leksykalnych na styl	• Formułuje własne przykłady z uzasadnieniem
Style funkcjonalne	• Wymienia style funkcjonujące w polszczyźnie	• Rozpoznaje styl podanej wypowiedzi	• Przekształca sformułowania nacechowane w neutralne	• Uzasadnia dobór środków do stylu	• Tworzy wypowiedzi w wybranych stylach
Norma językowa	• Wskazuje różnice: norma wzorcowa vs użytkowa	• Rozpoznaje błędy językowe i stylistyczne	• Koryguje błędy w krótkich tekstach	• Koryguje błędy w obszerniejszych tekstach (łącznie z interpunkcją)	• Wyjaśnia reguły i uzasadnia poprawki
Fleksja i części mowy	• Wymienia odmienne i nieodmienne części mowy	• Poprawnie odmienia rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki	• Określa formy osobowe czasowników	• Stosuje poprawne formy zaimków	• Analizuje trudniejsze przypadki i uzasadnia wybór form

Składnia – części zdania	• Wskazuje podmiot i orzeczenie	• Wskazuje przydawki, dopełnienia, okoliczniki	• Rozpoznaje orzeczenie imienne	• Rozpoznaje zdania bezpodmiotowe	• Analizuje złożone konstrukcje składniowe
Typy wypowiedzi	• Dzieli wypowiedzenia na zdania i równoważniki	• Rozpoznaje zdania współrzędne i podrzędne złożone	• Przekształca zdania pojedyncze w złożone	• Tworzy imiesłowowe równoważniki zdań	• Stosuje różne typy zdań dla osiągnięcia efektu
Mowa zależna i niezależna	• Rozróżnia mowę zależną i niezależną	• Stosuje poprawną interpunkcję przy zapisie dialogu	• Zapisuje dialog w mowie zależnej	• Przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie	• Analizuje stylizację dialogu i cytowania
Ortografia	• Przedstawia zasady ortograficzne	• Uzupełnia poprawne formy w tekście	• Koryguje błędy ortograficzne w podanych tekstach	• Píše tekst poprawny ortograficznie	• Uzasadnia wybór pisowni w wątpliwych przypadkach
Fonetyka i akcent	• Wyjaśnia: głoska, litera, udźwięcznienie/ubezdźwięcznienie	• Dzieli wyrazy na sylaby	• Wskazuje upodobnienia wewnątrzwyrazowe	• Poprawnie akcentuje (z wyjątkami)	• Analizuje trudniejsze zjawiska fonetyczne
Słowotwórstwo	• Wyjaśnia: wyraz podstawowy/pochodny, formant, rdzeń, rodzina wyrazów	• Przyporządkowuje wyraz pochodny do kategorii słowotwórczej	• Wskazuje formant i oboczności	• Dokonuje analizy słowotwórczej	• Tworzy wyrazy w podanych kategoriach; sporządza wykres rodziny
Nazwy osobowe i miejscowe)	• Rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe w tekście	• Określa kategorie nazw osobowych	• Stosuje poprawne formy nazwisk	• Zapisuje nazwy miejscowe w odpowiednich formach	• Tworzy nazwy mieszkańców i narodowości
Język filmu/muzyki/grafiki	• Wymienia elementy języka filmu/muzyki/grafiki	• Rozpoznaje gatunki i ich cechy	• Analizuje środki wyrazu w przykładach	• Ocenia dzieło wg kryteriów	• Tworzy krótkie omówienia języka dzieła
Tworzenie wypowiedzi					
Plan wypowiedzi / konspekt	• Układa prosty plan rozprawki, wypowiedzi, opowiadania	• Rozwija plan w spójny zarys	• Dostosowuje plan do tezy i argumentów lub elementów świata przedstawionego	• Modyfikuje plan w trakcie pisania dla spójności	• Tworzy rozbudowany konspekt z cytatami i źródłami
Rozprawka / argumentacja	• Tworzy krótką wypowiedź z tezą lub stanowiskiem	• Píše prostą rozprawkę z 2–3 argumentami	• Rozwija argumenty, stosuje przykłady z lektur	• Buduje logiczną, spójną strukturę i kontrargument	• Formułuje pogłębioną, twórczą argumentację z kontekstami
Artykuł	• Wymienia cechy i kompozycję artykułu	• Analizuje formę i treść podanego artykułu	• Píše artykuł problemowy	• Stosuje środki retoryczne i styl adekwatny do tematu	• Tworzy artykuł z odwołaniami do źródeł

Wywiad	• Wymienia etapy tworzenia wywiadu	• Zbiera informacje o rozmówcy; układa pytania	• Przeprowadza wywiad (kolega/koleżanka)	• Przeprowadza wywiad z osobą z otoczenia; ocenia	• Redaguje wywiad do publikacji (poprawność, styl)
List otwarty, przemówienie	• Wymienia cechy i kompozycję listu otwartego, przemówienia	• Analizuje przykłady listów otwartych, przemówień	• Redaguje list otwarty/przemówienie z poprawkami perswazyjnymi	• Wzmacnia argumentację środkami retorycznymi	• Publikuje/przygotowuje do prezentacji (język i styl)
Arkusze użytkowe: podanie / CV / list motywacyjny	• Wymienia elementy podania, CV, listu motywacyjnego	• Porządkuje informacje do dokumentów	• Koryguje błędy w podaniu/CV/liście	• Redaguje kompletne dokumenty (oficjalne CV, list)	• Dostosowuje dokumenty do konkretnego ogłoszenia
Opis, opowiadanie, charakterystyka	• Redaguje krótkie formy zgodnie z tematem	• Rozwija wypowiedź; zachowuje kompozycję	• Stosuje środki urozmaicające styl	• Poprawia i redaguje własny tekst	• Tworzy twórcze, oryginalne formy z kontekstami
Prezentacja / wypowiedź ustna	• Wypowiada się krótko na temat tekstu	• Przygotowuje krótką prezentację o autorze/utworze	• Prezentuje wywiad/temat i ocenia	• Prowadzi dyskusję, uzasadnia stanowisko	• Prezentuje oryginalne stanowisko z odwołaniami
Spójność i logika tekstu	• Buduje proste, spójne akapity	• Zachowuje spójność globalną wypowiedzi	• Stosuje odpowiednie środki spójności (spójniki, zaimki)	• Redaguje teksty o rozbudowanej kompozycji	• Koryguje strukturę pod kątem logiki i argumentacji
Styl i język wypowiedzi	• Stosuje prosty, zrozumiały język	• Dostosowuje styl do formy (np. artykuł, list)	• Urozmaica leksykę i konstrukcje składniowe	• Stosuje bogate słownictwo i figury retoryczne	• Posługuje się językiem precyzyjnym, adekwatnym do celu
Korekta i redakcja	• Poprawia najprostsze błędy (ort., interp.)	• Koryguje własny tekst na poziomie kompozycji	• Poprawia styl i dobór środków językowych	• Wprowadza świadome zmiany dla perswazyjności	• Redaguje tekst finalny zgodnie ze standardami wydawniczymi